

FINDIK (*Corylus avellana* L.)
BAHÇELERİNDE YABANCI OTLAR

1. SORUN OLAN YABANCI OTLAR

1.1. Tek Yıllık Yabancı Otlar

1.1.1. Tek yıllık geniş yapraklılar

<u>Bilimsel Adı</u>	<u>Türkçe Adı</u>	<u>Familyası</u>
<i>Amaranthus retroflexus</i> L. (Şekil 36)	Kırmızı köklü tilkikuyruğu	Amaranthaceae
<i>Atriplex patula</i> L.	Karapazı	Chenopodiaceae
<i>Capsella bursa-pastoris</i> (L.) Medik	Çobançantası (Şekil 70)	Brassicaceae
<i>Chrysanthemum segetum</i> L.	Sarı papatya	Asteraceae
<i>Conyza canadensis</i> L.	Pire otu	Asteraceae
<i>Euphorbia stricta</i> L.	Sütleğen (Şekil 39)	Euphorbiaceae
<i>E. helioscopia</i> L.	Sütleğen	Euphorbiaceae
<i>Lathyrus aphaca</i> L.	Yabancı mürdümük	Fabaceae
<i>Polygonum lapathifolium</i> L.	Boğumlu Çobandeğneği	Polygonaceae
<i>Senecio vulgaris</i> L.	İmam kavuğu	Asteraceae
<i>Sinapis arvensis</i> L.	Yabancı hardal (Şekil 52)	Brassicaceae
<i>Sisymbrium altissimum</i> L.	Bülbül otu (Şekil 66)	Brassicaceae
<i>Solanum nigrum</i> L.	Köpek üzümü (Şekil 58)	Solanaceae
<i>Stellaria media</i> (L.) Vill	Kuşotu	Caryophyllaceae
<i>Trifolium</i> spp	Yabancı üçgül	Fabaceae
<i>Urtica urens</i> L.	Isırgan otu	Urticaceae

1.1.2. Tek yıllık dar yapraklılar

<u>Bilimsel Adı</u>	<u>Türkçe Adı</u>	<u>Familyası</u>
<i>Alopecurus myosuroides</i> Huds	Tilkikuyruğu (Şekil 80)	Poaceae
<i>Digitaria sanguinalis</i> (L.) Scop	Çatalotu (Şekil 78)	Poaceae
<i>Lolium perenne</i> L.	İngiliz çimi (Şekil 86)	Poaceae
<i>Lolium temulentum</i> L.	Delice	Poaceae
<i>Poa annua</i> L.	Tavşanbıyığı (Şekil 85)	Poaceae
<i>Poa trivialis</i> L.	Adi salkım otu	Poaceae
<i>Setaria glauca</i> (L.) P.B.	Sarı tüylü kirpi darı	Poaceae

1.2. Çok Yıllık Yabancı Otlar

1.2.1. Çok yıllık geniş yapraklılar

<u>Bilimsel Adı</u>	<u>Türkçe Adı</u>	<u>Familyası</u>
<i>Anchusa officinalis</i> L.	Sığırdili	Boraginaceae
<i>Aristolochia clematitis</i> L.	Loğusa otu (Şekil 62)	Aristolochiaceae
<i>Artemisia vulgaris</i> L.	Yabancı pelin	Asteraceae
<i>Arum</i> sp.	Yılan yastığı	Araceae
<i>Bellis perennis</i> L.	Koyungözü papatya	Asteraceae
<i>Cichorium intybus</i> L.	Yabancı hindiba	Asteraceae

<i>Cirsium arvense</i> (L.) Scop.	Köygöçüren (Şekil 90)	Asteraceae
<i>Convolvulus arvensis</i> L.	Tarla sarmaşığı (Şekil 91)	Convolvulaceae
<i>Daucus carota</i> L.	Yabani havuç	Apiaceae
<i>Geranium tuberosum</i> L. (Şekil 100)	Yumrulu jeranyum	Geraniaceae
<i>Fragaria viridis</i> Duchesne	Yabani çilek	Rosaceae
<i>Mentha arvensis</i> L.	Yabani nane	Lamiaceae
<i>Plantago major</i> L.	İri sinirotu	Plantaginaceae
<i>P. lanceolata</i> L.	Dar yapraklı sinirotu	Plantaginaceae
<i>Rumex crispus</i> L.	Kıvırcık labada	Polygonaceae
<i>R. acetosella</i> L.	Küçük kuzukulağı	Polygonaceae
<i>Sonchus arvensis</i> L.	Eşek marulu	Asteraceae
<i>Taraxacum officinale</i> Wiggers.	Aslan dişi (Şekil 101)	Asteraceae
<i>Urtica dioica</i> L.	Büyük ısırgan	Urticaceae

1.2.2. Çok yıllık dar yapraklılar

<u>Bilimsel Adı</u>	Türkçe Adı	Familyası
<i>Elymus repens</i> (L.) Gould	Ayrık(Şekil 106)	Poacea
<i>Cynodon dactylon</i> (L.) Pers	Köpek dişi ayrığı (Şekil 102)	Poaceae
<i>Cyperus rotundus</i> L.	Topalak (Şekil 105)	Cyperaceae
<i>Sorghum halepense</i> (L.) Pers	Kanyaş (Şekil 104)	Poaceae

1.2.3.Sporlu Bitkiler

<u>Bilimsel Adı</u>	Türkçe Adı	Familyası
<i>Pteridium aquilinum</i> (L.) Kuhn.	Eğrelti otu	Dennstaedtiaceae

1.2.4. Odunsu Bitkiler

<u>Bilimsel Adı</u>	Türkçe Adı	Familyası
<i>Alnus glutinosa</i> L.	Kızılağaç	Betulaceae
<i>Rosa</i> spp.	Yabani gül	Rosaceae
<i>Rubus</i> spp	Böğürtlen	Rosaceae
<i>Smilax aspera</i> L.	Gıcır dikenli	Liliaceae

2. ZARAR ŞEKLİ VE EKONOMİK ÖNEMİ

Ülkemizde fındık tarımı yapılan Karadeniz sahil şeridinde iklimin ılıman, yağışlı ve nemli olması nedeniyle yabancı ot yoğunluğu artmaktadır. Yağış ve gübre uygulamalarıyla hızla çoğalan yabancı otlar, fındık ağaçları yüzeysel köklü olduklarından dolayı topraktaki su ve besin maddeleri için önemli ölçüde rekabet ederek verim düşmesine neden olurlar. Dar ve geniş yapraklı yabancı otların yanında, böğürtlen gibi odunsu bitkiler hızla gelişerek verimi olumsuz yönde etkilemekte, fındık bahçelerini kısa sürede kaplayarak bazı kültürel işlemlerin yapılmasını zorlaştırmaktadır.

3. MÜCADELESİ

3.1. Kültürel Önlemler

- Bulaşmaları önlenmek için yanmış çiftlik gübresi kullanılmalı,
- Çiftlik ekipmanlarının temizliğine dikkat edilmelidir.

3.2. Mekanik Mücadele

- Eğimin az olduğu ve erozyon tehlikesi olmayan arazilerde fındık köklerine zarar vermeyecek şekilde sürüm yapılmalı,
- Bahçe içerisindeki ve kenarındaki yabancı otlar tohum bağlamadan biçilmelidir.
- Modern fındık bahçelerinde örtücü bitkiler ve malç kullanılabilir.

3.3. Kimyasal Mücadele

3.3.1. İlaçlama zamanı

Fındık bahçelerinde yabancı otlarla kimyasal mücadele çıkış sonrası herbisitler kullanılarak yapılır. Otsu bitkilerle mücadelede, ilaçlamalar ilkbaharda yabancı otların 4-6 yapraklı oldukları devrede (Nisan–mayıs aylarında) yapılır. Yeniden çıkışlar olursa 1,5–2 ay sonra uygulama tekrarlanır.

Odunsu bitkilerle mücadelede ise, yine ilkbaharda odunsu bitkilerin gelişmesinin en hızlı olduğu devrede (Mayıs–haziran aylarında) yapılmalıdır.

3.3.2. Kullanılacak bitki koruma ürünleri ve dozları

Bakanlık tarafından yayınlanan “Bitki Koruma Ürünleri Veri Tabanı”nda tavsiye edilen bitki koruma ürünleri ve dozları kullanılır.

3.3.3 Kullanılacak alet ve makineler

Yabancı ot mücadelesi, sırt pülverizatörü (mekanik, motorlu, otomatik) veya tarla pülverizatörü kullanılarak yapılmalıdır.

3.3.4. İlaçlama tekniği

İlaçlama rüzgarsız, sakın ve ılık havada (8-25°C) yapılmalıdır. Yabancı otların hayvan yemi olarak kullanıldığı fındık bahçelerinde odunsu bitkilerin mücadelesinde nokta ilaçlama yapılmalıdır. Aletin kalibrasyonu yapılarak kullanılacak su miktarı tespit edilmelidir.

Yeni tesis edilmiş fındık bahçelerinde ilk 7-8 yıl kimyasal mücadele yapılmamalıdır. Ancak yabancı pelinin (*Artemisia vulgaris* L.) bulaştığı bahçelerde, bu yabancı otun bütün bahçeye yayılmasını önlemek için toprakta kalıcılığı olmayan ilaçlarla ilk 7-8 yılda ilaçlama yapılmalıdır. İlaçlama esnasında ilacın fındığa teması önlenmelidir. (Bkz.: **Yabancı Otun Tanımı, Önemi, İlaçlama Tekniği ve Kalibrasyon. Cilt VI, Sayfa 67**)